

MINISTERIE VAN LANDBOUW EN VISSERIJ

107857 B
10-11-60
m
vB

Ter behandeling in de
Ministerraad van 11 november 1960,
bij pt. 10 van de agenda.

MINISTERRAAD

11 NOV. 1960 / 10 bespr. en
afgedaan

AAN:

De heer Minister-President,
Voorzitter van de Raad van Ministers,
Plein 1813, no. 4,
's-GRAVENHAGE.-

GEHEIM

No.: GS 7577

's-Gravenhage,
9 november 1960

Onderwerp: Raadszitting EEG 14/15 november 1960 - voorstellen objectieve
criteria minimumprijzen.

Bij de totstandkoming van het E.E.G.verdrag is als uitgangspunt
aanvaard, dat de integratie der landbouwmarkten niet alleen kan worden
verwezenlijkt door een systeem van geleidelijke afbraak der handels-
belemmeringen. Het feit, dat in elk der leden-landen van de Gemeenschap
de overheid een veel omvattend nationaal beleid voert, dat veelal in
belangrijke mate richting geeft aan de produktie en de afzet van land-
bouwprodukten, maakte het noodzakelijk voor de landbouwsector tevens
een gemeenschappelijk beleid te voorzien.

Hoewel de algemene regels voor de afschaffing der handelsbelemme-
ringen in beginsel integraal op de handel in landbouwprodukten van
toepassing zijn, is er in het Verdrag rekening gehouden met de
mogelijkheid, dat het tempo van afbraak van de douanerechten en de
kwantitatieve beperkingen tot een prijssituatie leidt, die de doel-
einden van het te verwezenlijken gemeenschappelijk landbouwbeleid in
gevaar brengt. Voor dat geval is - gedurende de overgangperiode -
aan de Lid-staten de bevoegdheid gegeven een stelsel van minimum-
invoerprijzen toe te passen.

De omstandigheden en voorwaarden, waaronder systemen van minimum-
prijzen kunnen worden ingesteld, zijn in grote lijnen omschreven in
art. 44 van het Verdrag der E.E.G. Dit artikel schrijft eveneens voor,
dat de modaliteiten van toepassing haar nadere uitwerking moeten
verkrijgen door middel van door de Raad - voor het einde van het jaar
1960 - vast te stellen "objectieve criteria". De Europese Commissie
moet voor deze criteria aan de Raad voorstellen doen. De Raad besluit
met eenparigheid van stemmen.

De Nederlandse opvatting is steeds geweest, dat, voor de beoogde
aanpassing en specialisatie der produktie in de Gemeenschap, het
stelsel van geleidelijke afschaffing der handelsbelemmeringen ook voor
de landbouw een der meest werkzame en waardevolle middelen is, die
het Verdrag kent. Om deze reden is het standpunt ingenomen, dat de
door het Verdrag toegelaten maatregelen, die het effect van dit

stelsel beperken of zelfs teniet doen, een zo beperkt mogelijke toepassing zouden moeten vinden, i.c. een toepassing, uitsluitend ingeval van een marktsituatie, die (potentieel) gevaarlijk of in strijd is met de op integratie gerichte doebinden van het gemeenschappelijk beleid.

Evenwel moet met teleurstelling worden vastgesteld, dat enkele regeringen der partnerlanden, gebruik makend van de omstandigheid, dat de toepassingsmodaliteiten van de minimumprijsstelsels tot dusverre slechts in grote lijnen vaststonden, zich sinds de inwerkingtreding van het Verdrag in toenemende mate van het middel der minimumprijzen hebben bediend als een normaal instrument van hun nationale landbouwpolitiek. De vaagheid van de in art. 44 zelf neergelegde voorwaarden en de afwezigheid van nadere concrete voorschriften, die een juist en gerechtvaardigd gebruik van het instrument der minimumprijzen als veiligheidsmaatregel zouden moeten verzekeren, hebben deze ontwikkeling in het verleden mogelijk gemaakt. Nederland ondervindt als belangrijkste agrarisch exportland der Gemeenschap hiervan steeds groter nadeel.

Met name hebben tot nog toe de BLEU en Frankrijk de invoer van landbouwprodukten, voornamelijk in de tuinbouw- en de veredelingssector, op grote schaal aan een stelsel van minimumprijzen onderworpen, waarbij steeds gebruik is gemaakt van het meest prohibitieve systeem dat art. 44 kent: de tijdelijke schorsing van de invoer. Italië heeft thans minimumprijzen voor twee produkten. In het handelsverkeer in tuinbouwprodukten tussen Nederland en Duitsland wordt een minimumprijsstelsel toegepast, dat in overleg tot stand is gekomen en dat reeds van voor de inwerkingtreding van het E.E.G.-verdrag dateert. De regering der Bondsrepubliek onderzoekt thans de wenselijkheid een uitgebreider gebruik van minimuminvoerprijzen te maken.

De hierboven geschetste ontwikkeling moge tot de gevolgtrekking voeren, dat het Nederlands belang eist, dat zo spoedig mogelijk praktische criteria tot stand komen, die het gebruik van minimumprijsstelsels binnen de perken houden.

De Europese Commissie heeft thans aan haar verplichting tot het indienen van een voorstel voor objectieve criteria voldaan. Deze voorstellen zijn op de agenda van de zitting van 14 en 15 november 1960 van de Raad van Ministers van de E.E.G. geplaatst. In dit verband moge ik de Raad van Ministers ter goedkeuring een gedragslijn voorleggen, welke de Nederlandse vertegenwoordiger in de Raad der E.E.G. zal kunnen volgen.

Vooropgesteld zij, dat deze voorstellen in grote lijnen overeenkomen met de Nederlandse wensen. De vertegenwoordiger van Nederland in de Raad zal derhalve aan de vaststelling der objectieve criteria op basis van de voorstellen krachtig kunnen meewerken.

Op enkele punten lijkt het evenwel van belang, dat Nederland een eigen geluid laat horen. Deze punten worden hieronder weergegeven:

- a. de voorstellen vertonen een leemte t.a.v. de vraag, te welker grootte een contingent moet worden vastgesteld in een jaar waarin een minimumprijsstelsel tijdelijk het handelsverkeer heeft beheerst. Dit contingent zou voor het resterende deel van het jaar kunnen worden vastgesteld, rekening houdend met de hoeveelheden die reeds onder het minimumprijsregiem zijn geleverd.

- b. hoewel de toepassing van minimumprijzen zich uiteraard niet mag uitstrekken buiten de normale commercialisatieperiode van de nationale produktie, is het niet nodig en ongewenst, dat een invoerland een minimumprijzenstelsel in principe invoert voor deze gehele commercialisatieperiode;
- c. ingevolge het Verdrag moeten er zowel materiële als procedurele criteria tot stand komen. In het onderhavige voorstel zou alsnog de verplichting der Commissie om voor inwerkingtreding van elke nieuwe minimumprijs een consultatievergadering te beleggen, moeten worden neergelogd;
- d. de criteria zullen tot uitdrukking moeten brengen dat de minimumprijs het niveau van een eventuele interventieprijs niet te boven mag gaan, onverschillig of deze interventieprijs al dan niet het karakter heeft van een garantieprijs en onverschillig of de interventie geschiedt door de nationale regering zelf, of krachtens gedelegeerde bevoegdheid;
- e. voor de produkten waarbij geen interventie plaatsvindt stelt de Commissie voor, de hoogte van de minimumprijs te berekenen aan de hand van de gewogen gemiddelde prijs op een of meer representatieve markten gedurende een aantal basisjaren. Zij wenst dat de minimumprijs 90% van deze gemiddelde prijs niet te boven gaat. Van Nederlandse zijde ware te streven naar een lager percentage;
- f. het is gewenst, dat in de criteria de bevoegdheid tot het instellen van minimumprijzen in concreto afhankelijk wordt gesteld van het prijsdalend effect, teweeg gebracht door de afschaffing der handelsbelemmeringen. Aldus kan zoveel mogelijk worden voorkomen dat in de toekomst art. 44 nog toepassing vindt als een min of meer normaal instrument van nationale landbouwpolitiek;
- g. een voor Nederland zeer belangrijk punt, dat ter Raadszitting de volle aandacht zal moeten krijgen, is het periodiek rapport der Europese Commissie over het economisch effect der minimumprijsstelsels. Nederland zal moeten verlangen, dat het eerste door de Commissie te verschaffen overzicht van de werking der minimumprijzen aan de Raad moet worden voorgelegd vóór het einde der eerste étape, bijvoorbeeld per 1 oktober 1961. Indien uit dit rapport zou blijken, dat het intra-verkeer zich niet in overeenstemming met de in lid 2 van art. 44 neergelegde voorschriften ontwikkelt, zou aldus dit gegeven een element kunnen vormen bij het onderzoek, dat de Raad van de E.E.G. krachtens art. 8 van het Verdrag verricht aan het einde van de eerste étape.

Ik zal het op prijs stellen, indien U deze nota in de vergadering van de Ministerraad van a.s. vrijdag aan de orde wilt stellen.

Een exemplaar van dit schrijven deed ik aan onze Ambtgenoten, leden van de Raad, toekomen, alsmede aan de meest betrokken Staatssecretarissen.

DE MINISTER VAN LANDBOUW EN VISSERIJ,

8787

(w.g.) V.G.M. Marijnen